

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผล
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4

The Relationship between School Administrators' Creative Leadership and Effectiveness of the Schools
under Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 4

ศักดิ์สิทธิ์ เหล่าเก็มหุง¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วานิช ประเสริฐพร²
Saksit Laokermhung¹ Asst.Prof.Dr.Vanich Prasertphom²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรทาร์โร ยามาเน่ ได้ 316 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดสถานศึกษาเป็นเกณฑ์ และทำการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ วัดความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ได้ค่า 0.98 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยภาพรวมพบว่ามีระดับมาก ด้านที่มีการปฏิบัติมากที่สุด คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ รองลงมา คือ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ส่วนด้านที่มีการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว
2. ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยภาพรวม พบว่าอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีการปฏิบัติมากที่สุด คือ ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาในสถานศึกษา รองลงมา คือ ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ส่วนด้านที่มีการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง
3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับมาก และมีทิศทางเป็นบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัย เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์แต่ละด้านกับประสิทธิผลของสถานศึกษา พบว่าด้านการการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว ด้านการการมีความคิดสร้างสรรค์ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และด้านการทำงานเป็นทีม มีความสัมพันธ์

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4

¹ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

¹Master of Education in Educational Administration Northeastern University

²อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

²Course teacher in Master of Education in Educational Administration, Northeastern University

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: ศักดิ์สิทธิ์ เหล่าเก็มหุง, saksit20241@gmail.com

รับเมื่อ 20 กันยายน 2565 แก้ไข 2 ตุลาคม 2565 ตอรับ 4 ตุลาคม 2565

ทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ในระดับมาก ส่วนด้านการมีวิสัยทัศน์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ABSTRACT

This research aimed to study: 1) the school administrators' creative leadership, 2) the school effectiveness level, and 3) the relationship between the schools' administrators' creative leadership and the school effectiveness. The samples of this study included 316 school administrators and teachers in the schools under Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 4, derived from the sample size by calculating with Taro Yamane's formula by using the stratified random sampling based on the school-sized criterion, and final using the simple random sampling. The instrument used was the five-rating scaled questionnaires with the reliability of 0.98. The statistics used were the percentage, mean, standard deviation, and the Pearson Product Moment correlation.

The research findings were that:

1. The school administrators' creative leadership of the schools under Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 4 in overall revealed in the much level. The aspect with the most practice was having vision, the latter was the aspect of having awareness in individuals, while the aspect with the least practice was having flexibility and adjustment.

2. The school effectiveness under Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 4 in overall appeared in the much level. The aspect with the most practice was ability in problem solving in schools, the latter was the aspect of ability in student development to have positive attitude, while the aspect with the least practice was ability in producing students with high learning achievement.

3. The relation between the school administrators' creative leadership and the school effectiveness under Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 4 in overall were positively correlated in the much level at the .01 statistically significant level. When looking into the relationship between the creative leadership in each aspect and school effectiveness, it indicated that the aspects of having flexibility and adjustment, having creative thinking, awareness in being individuals and team working were positively correlated to school effectiveness in the much level; while the aspect of having vision was positively correlated to the school effectiveness in the moderate level.

Keywords: Creative Leadership, School Effectiveness, Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 4

กุ่มิหลั้ง

ประเทศไทยต้องเผชิญกับความท้าทายที่เป็นพลวัตของโลกศตวรรษที่ 21 ทั้งในส่วนที่เป็นแรงกดดันภายนอกจากกระแสโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและ แรงกดดันจากภายใน จากสภาวการณ์และการเปลี่ยนแปลงด้านโครงสร้างประชากร สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ซึ่งล้วนส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษา ซึ่งเป็นกลไกหลักในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อันเป็นรากฐานของการพัฒนาประเทศ ระบบการศึกษาจึงต้องปรับเปลี่ยนให้สนอง และรองรับความท้าทายดังกล่าว นอกจากนี้ระบบการศึกษาเองก็มีปัญหาหลายประการที่เกิดจาก

ระบบคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษากว้างเบียด และการบริหารจัดการที่ไม่เหมาะสม รวมทั้งการดำเนินการจัดการศึกษาที่ไม่สนองตอบเป้าหมายการพัฒนาของประเทศ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, หน้า 67) อีกทั้งการระบาดของ COVID-19 ส่งผลกระทบต่อการศึกษาทั่วโลก สถานศึกษาเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยให้เป็นคนดี คือ คนที่ดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพมีจิตใจที่ดีงาม มีคุณธรรม จริยธรรมมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทางด้านจิตใจและพฤติกรรมที่แสดงออก การจัดการศึกษาจะได้มีประสิทธิผลที่ดีเพียงใด จึงขึ้นอยู่กับการบริหารงานในสถานศึกษาเป็นสำคัญ (ชาติรี ประสมศรี, 2558 อ้างถึงใน ชวัญฤทัย ภู่อาระ, 2562, หน้า 1)

ประสิทธิผลของสถานศึกษาคือการบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา (ธร สุนทรายุทธ, 2551, หน้า 459) ประสิทธิผลจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในศาสตร์ทางการบริหาร นับว่าเป็นการตัดสินใจขั้นสุดท้ายว่าการบริหารองค์การประสบความสำเร็จหรือไม่เพียงใด (ภารตี อนันต์นาวิ, 2551, หน้า 204) ประสิทธิผลของสถานศึกษาประกอบไปด้วยแง่ของความสามารถ 4 ประการ คือ 1) ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 2) ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก 3) ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา และ 4) ความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในสถานศึกษา (Mott, 1972, หน้า 305) โดยผู้ที่มีความสำคัญมากที่สุดในการทำให้โรงเรียนใหม่มีประสิทธิผล คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเพราะเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาปรับปรุงโรงเรียน เป็นผู้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่ความสำเร็จของโรงเรียน (Seyfarth, 1999 อ้างถึงใน สุภาพ ฤทธิ์ปารุง, 2556, หน้า 3)

ความเจริญของสังคมเกิดจากผู้นำที่มีภาวะผู้นำ คนส่วนใหญ่เชื่อกันว่า ภาวะผู้นำ จะมีเฉพาะในผู้นำเท่านั้น แต่ในความเป็นจริงภาวะผู้นำเกิดขึ้นได้กับทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาได้ขอเพียงเปิดใจที่จะเรียนรู้ รับรู้สิ่งใหม่ ๆ เทคโนโลยีใหม่ ๆ และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ การเป็นผู้นำที่มีภาวะผู้นำต้องหาเวลาและโอกาสยื่นในที่เด่นชัด (กิตติกาญจนปฏิพัทธ์และคณะ, 2556, หน้า 22) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์คือความสามารถของผู้นำในการผลักดันให้ผู้ร่วมงาน ร่วมกันปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งใจด้วย การคิดวางแผน คิดหลายมิติ คิดบวก คิดเชิงสร้างสรรค์และพัฒนา รวมทั้งการคิดแก้ปัญหา (กรองทิพย์ นาควิเชตร, 2552, หน้า 29) อีกทั้งภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ยังมีความสำคัญเนื่องจากเกี่ยวข้องกับ การติดต่อ ประสานงาน กับบุคคลที่มีความคิดเห็นที่ตรงกันและแตกต่างกัน ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จำเป็นต้องอาศัยเวลาและโอกาสเพื่อที่จะให้มีโอกาสได้เรียนรู้ร่วมกัน (Harris, 2009, p. 11) การศึกษาค้นคว้านี้ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์โดยยึดกรอบแนวคิดของนักวิชาการ ทั้งไทยและต่างประเทศได้องค์ประกอบทั้งสิ้นจำนวน 5 ด้าน คือ 1) การมีวิสัยทัศน์ 2) การทำงานเป็นทีม 3) การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว 4) การมีความคิดสร้างสรรค์และ 5) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

จากการศึกษาแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2562 – 2565) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 พบว่าหน่วยงานดังกล่าวให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษา จึงกำหนดเป้าประสงค์ขึ้นมาเป็นเป้าหมายในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความเป็นเลิศส่วนบุคคล คิดเชิงกลยุทธ์และนวัตกรรม มีความเป็นผู้นำทางวิชาการ มีสำนึกความรับผิดชอบ (Accountability) และการบริหารแบบร่วมมือ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4, 2561) ดังนั้นการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ ต้องอาศัยความเป็นมืออาชีพ และภาวะผู้นำแนวใหม่ที่มีความทันสมัยนั่นคือ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งจำเป็นต้องมีในตัวผู้บริหารทุกคน เพื่อใช้เป็นตัวเชื่อมต่อประสานงานภายในสถานศึกษา และปรับเปลี่ยนกระบวนการบริหารการทำงานของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับกระแสโลกาภิวัตน์ รวมถึงการจัดการศึกษาภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ซึ่งสภาพการณ์เหล่านี้ล้วนส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา หากผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในระดับที่สูงก็จะทำให้ประสิทธิผลของสถานศึกษามีทิศทางที่สูงเช่นกัน

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศไปเป็นแนวทางในการปรับเปลี่ยนกระบวนการบริหารจัดการสถานศึกษาและพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา อันจะส่งผลให้ประสิทธิผลของสถานศึกษามีการพัฒนาที่ดีขึ้นต่อไป

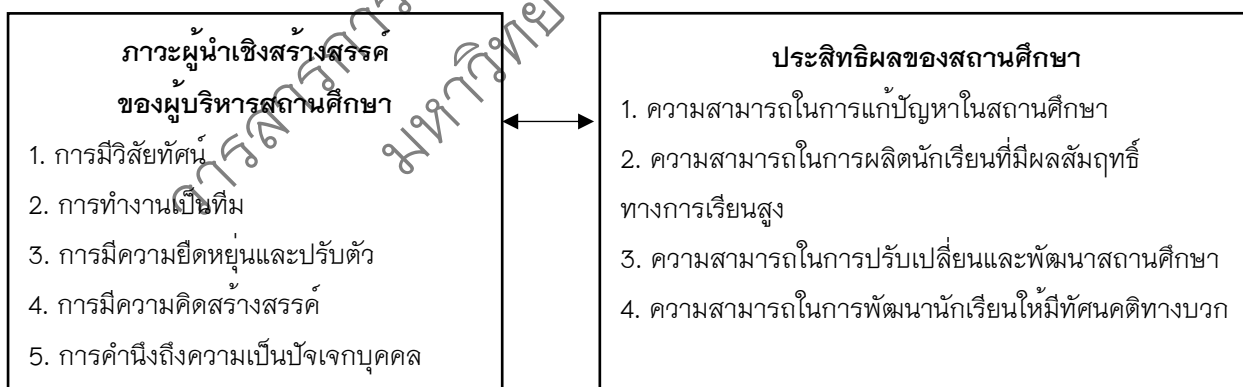
คำถามการวิจัย

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 อยู่ในระดับใด
2. ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 อยู่ในระดับใด
3. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 มีความสัมพันธ์กันหรือไม่

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 175 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น จำนวน 1,495 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากสูตร ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973) ที่ระดับความคลาดเคลื่อนในการสุ่ม .05 ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 316 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดสถานศึกษาเป็นเกณฑ์ แล้วคำนวณหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของประชากรแต่ละชั้นภูมิ แล้วสุ่มแบบง่าย (Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 36 คน และครู จำนวน 280 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้น โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check list) ประกอบด้วยตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามวัดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ลักษณะเครื่องมือเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scales) ตามวิธีของลิเคิธ (Likert) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) การมีวิสัยทัศน์ 2) การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว 3) การมีความคิดสร้างสรรค์ 4) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล 5) การทำงานเป็นทีม

ตอนที่ 3 แบบสอบถามวัดประสิทธิผลของสถานศึกษา ลักษณะเครื่องมือเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scales) ตามวิธีของลิเคิธ (Likert) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1) ความสามารถในการแก้ปัญหาในโรงเรียน 2) ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 3) ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและ พัฒนาสถานศึกษา 4) ความสามารถในการพัฒนานักเรียนใหม่ ที่สนใจคิดค้นนวัตกรรม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อนำไปขอความอนุเคราะห์ ในการเก็บข้อมูล
2. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามไปเสนอกับกลุ่มตัวอย่าง พร้อมทั้งแนะนำให้กลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถามผ่านระบบออนไลน์ Google Form ด้วยตนเอง และผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามฉบับเอกสารให้ผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่สามารถตอบผ่านระบบได้ โดยกำหนดเวลาดำเนินการเก็บข้อมูล 2 สัปดาห์
3. ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามที่รับคืนทั้งในระบบออนไลน์ และฉบับที่เป็นเอกสารพร้อมทั้งติดตามแบบสอบถามจากที่ไม่ได้คืน โดยขยายเวลาอีก 5 วัน
4. รวบรวมข้อมูลทั้งหมดเพื่อนำไปเข้ากระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยาม ศัพท์เฉพาะ (Index of Item-Objective Congruence: IOC) และสถิติใช้หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. สถิติทดสอบสมมติฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

สรุปผลการวิจัย

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยภาพรวม

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ			
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. การมีวิสัยทัศน์	4.23	0.61	มาก	1
2. การทำงานเป็นทีม	4.18	0.73	มาก	3
3. การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว	4.14	0.70	มาก	5
4. การมีความคิดสร้างสรรค์	4.15	0.77	มาก	4
5. การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	4.21	0.75	มาก	2
ภาพรวม	4.18	0.67	มาก	

จากตาราง 1 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.18$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีการปฏิบัติมากที่สุด คือการมีวิสัยทัศน์ ($\bar{x} = 4.23$) รองลงมา คือ การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ($\bar{x} = 4.21$) และด้านการทำงานเป็นทีม ($\bar{x} = 4.18$) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว ($\bar{x} = 4.14$)

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยภาพรวม

ประสิทธิผลของสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ			
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. ความสามารถในการแก้ปัญหาในสถานศึกษา	4.18	0.64	มาก	1
2. ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	4.01	0.64	มาก	4
3. ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา	4.08	0.66	มาก	3
4. ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก	4.14	0.64	มาก	2
ภาพรวม	4.10	0.60	มาก	

จากตาราง 2 ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีการปฏิบัติมากที่สุด คือ ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาในสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.18$) รองลงมา คือ ด้านความสามารถในการ

พัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ($\bar{x}=4.14$) และด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา ($\bar{x}=4.08$) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีการปฏิบัติน้อยสุด คือ ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ($\bar{x}=4.01$)

ตาราง 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4

ตัวแปร	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y
X ₁	.705 **	.680 **	.760 **	.555 **	.703 **
X ₂	.850 **	.726 **	.764 **	.643 **	.782 **
X ₃	.877 **	.791 **	.831 **	.707 **	.843 **
X ₄	.857 **	.796 **	.785 **	.713 **	.832 **
X ₅	.831 **	.771 **	.774 **	.704 **	.814 **
X	.880 **	.803 **	.833 **	.741 **	.849 **

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับมากและมีทิศทางเป็นบวก ($r=0.849$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัยเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์แต่ละด้านกับประสิทธิผลของสถานศึกษา พบว่า ด้านการการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว ($r=.843$) ด้านการการมีความคิดสร้างสรรค์ ($r=.832$) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ($r=.814$) และด้านการทำงานเป็นทีม ($r=.782$) ทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ในระดับมาก ส่วนด้านการมีวิสัยทัศน์ ($r=.703$) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 มีประเด็นสำคัญที่สามารถนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่ระดับปฏิบัติมากที่สุด คือด้านการมีวิสัยทัศน์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษา มีการสนับสนุนให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางและเป้าหมายในการจัดการศึกษา มีการระบุนักเรียนที่มีจุดเน้นในการมุ่งพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญสอดคล้องกับนโยบายของเขตพื้นที่การศึกษา อีกทั้งยังมีการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการสร้างค่านิยมร่วมขององค์กรเพื่อให้ครูและบุคลากรเกิดขวัญกำลังใจ มีความมุ่งมั่นตั้งใจในการทำงานที่มุ่งสู่ความสำเร็จ

นอกจากนี้ยังมีการกระตุ้นให้ครูและบุคลากรมีแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา อย่างเต็มความรู้ความสามารถ ในขณะที่ด้านที่มีระดับปฏิบัติน้อยสุด คือ ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษายังขาดการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง แก้ไขกฎระเบียบและวิธีปฏิบัติงานให้เหมาะสมกับบริบทขององค์กร ยังยึดวิธีการและกฎเกณฑ์เดิม ๆ ไม่มีการปรับตัว ปรับแนวคิด ให้สอดคล้องกับสถานการณ์และบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปตามกระแสของโลกยุคปัจจุบัน อีกทั้งยังขาดการสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานแก่ผู้ร่วมงาน ทำให้ทั้งตัวผู้บริหาร ครูและบุคลากรเกิดความเครียดกับการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญยากร จินลีดา และนิตดา เปี่ยมพิชนะ (2561, หน้า 230) เรื่องภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ รองลงมา คือ ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว ด้านการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการมีจินตนาการ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญฤทัย ภูสวรรค์ (2562, หน้า 76) เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ รองลงมา คือ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ และสอดคล้องกับ ชาริกา สุวรรณศรี และนิตดา เปี่ยมพิชนะ (2563, หน้า 742 – 743) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ รองลงมา ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านการมีความคิดสร้างสรรค์

2. ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยภาพรวม พบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีระดับปฏิบัติมากที่สุด คือ ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาในสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างความร่วมมือกับครู คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครอง เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังสามารถให้คำปรึกษาและแก้ปัญหาการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษายังให้ความสำคัญและสามารถประนีประนอมในการแก้ไขปัญหาเมื่อมีความขัดแย้งของครูและบุคลากรในสถานศึกษา ในขณะที่ด้านที่มีระดับปฏิบัติน้อยสุด คือ ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง อาจเป็นเพราะสถานศึกษาขาดโครงการส่งเสริมหรือแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการยกระดับผลสัมฤทธิ์นักเรียนจึงทำให้ผลการทดสอบระดับชาติ ไม่เป็นไปตามเป้าหมายของโรงเรียน อีกทั้งยังขาดการส่งเสริม สนับสนุนด้านความสามารถในการแข่งขันจึงทำให้นักเรียนที่สอบแข่งขันเพื่อเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาที่มีการแข่งขันสูงยังมีจำนวนที่ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย รวมถึงสถานศึกษายังขาดการพัฒนาหลักสูตร สื่อการเรียนรู้ เทคโนโลยีรวมทั้งกิจกรรมการเรียนรู้ให้ทันสมัย สอดคล้องกับยุคปัจจุบัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญยากร จินลีดา และนิตดา เปี่ยมพิชนะ (2561, หน้า 230) เรื่องภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น พบว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือความสามารถในด้านการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน รองลงมาคือด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง สอดคล้องกับงานวิจัยของ เตชินันต์

อินทปารุง (2562, หน้า 178) เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 พบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนตามการรับรู้ของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ ดังนี้ ด้านการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน ด้านการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชวัญฤทัย ภูสาระ (2562, หน้า 78) เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 พบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาในสถานศึกษารองลงมา คือ ด้านความสามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธาวิกา สุวรรณศรี และนิยดา เปี่ยมพีชนะ (2563, หน้า 743) เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดมหาสารคาม พบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความสามารถในการแก้ไขปัญหาในสถานศึกษา รองลงมาด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับมากและมีทิศทางเป็นบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัย โดยด้านที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษามากที่สุดคือ ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีความยืดหยุ่นในการบริหารมีการให้อภัยต่อความผิดพลาดของครูและบุคลากร พร้อมให้คำชี้แนะและให้โอกาสในการปรับปรุงแก้ไขอยู่เสมอ อีกทั้งยังให้ความสำคัญในการตัดสินใจ และเปิดโอกาสรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะที่แตกต่างของครูและบุคลากร นอกจากนี้ผู้บริหารยังมีความรู้ความสามารถในการแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการที่หลากหลาย มีความฉลาดในการตัดสินใจ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับทางบวกประสิทธิผลของสถานศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของ กันยากร จินสีดา และนิยดา เปี่ยมพีชนะ (2561, หน้า 230) เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับมากทุกด้านและมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ เตชินธ์ อินทปารุง (2562, หน้า 178) เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ในภาพรวม มีความสัมพันธ์ในระดับมากและเป็นไปในทิศทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากการศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 พบว่า ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัวมีระดับการปฏิบัติต่ำสุด จึงเสนอแนะให้ผู้บริหารสถานศึกษาควรปรับปรุง เปลี่ยนแปลง แกไขกฎระเบียบและวิธีปฏิบัติงานให้เหมาะสมกับบริบทขององค์กร ไม่ยึดวิธีการและกฎเกณฑ์เดิม ๆ

1.2 จากการศึกษาระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 พบว่า ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีระดับการปฏิบัติต่ำสุด จึงเสนอแนะให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องมีการวางแผนเพื่อยกระดับหรือพัฒนานักเรียนให้มีผลการทดสอบระดับชาติให้เป็นไปตามเป้าหมายของโรงเรียน

1.3 จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับมากและมีทิศทางเป็นบวก จึงเสนอแนะให้มีแผนหรือโครงการในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด เพื่อให้ผู้บริหารที่ได้รับการพัฒนา มีพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในระดับที่มากขึ้นและส่งผลให้ประสิทธิผลของโรงเรียนอยู่ในระดับที่มากขึ้น เช่นเดียวกัน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา

2.2 ควรศึกษาตัวแปรพยากรณ์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

กรองทิพย์ นาควิเชตร. (2552). ภาวะผู้นำสร้างสรรค์เพื่อการศึกษา. สมุทรปราการ: อีริสาส์น.

กันยาร จินสีดา และเนียดา เปี่ยมพิริยะ. (2562). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น. วารสารมหาวิทยาลัยมหาภูมิราชวิทยาลัย วิทยาลัยวิทยาเขตร้อยเอ็ด, 8(2), 229 – 241.

กิตติกาญจน์ ปฏิพันธ์และคณะ. (2556). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์: สิ่งที่ต้องค่าสำหรับทุกคนในอนาคต. ขอนแก่น: คลังน่านาวิทยา.

ขวัญฤทัย ภูสาระ. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

เตชินณ์ อินทบำรุง. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2.

วารสารนาครบรรพตปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, 11(1), 178 – 187.

ธรร สุนทรายุทธ. (2551). การบริหารจัดการเชิงปฏิรูป: ทฤษฎีวิจัยและปฏิบัติทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: เนติกุลการพิมพ์.

ธาริกา สุวรรณศรี และนิยดา เปี่ยมพีชนะ. (2564). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ
ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดมหาสารคาม. *วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตร้อยเอ็ด*, 10(1), 742 – 755.

ภารดี อนันต์นาวิ. (2551). *หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา*. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4. (2565). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2562 – 2565*.
ขอนแก่น : ผู้แต่ง.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

สุภาพ ฤทธิบำรุง. (2556). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร